

DOLENJSKI GOZDAR

glasilo delavcev
gozdnega gospodarstva
novo mesto

letnik XXI

marec 1984

št.3

Leto 1983: Kljub težjim razmeram dober izid!

Manjša proizvodnja v zasebnih gozdovih

V preteklem letu je Gozdno gospodarstvo Novo mesto poslovalo v dokaj težkih gospodarskih razmerah. To velja predvsem za zasebni sektor, kjer nismo dosegli načrtovane proizvodnje lesa. Iz zasebnih gozdov smo pridobili le 58.403 m³ lesa, kar je za 13% manj kakor v preteklem letu. Tudi pri prodaji v zasebnem sektorju smo dosegli manj kot leta 1982. Prodali smo 60.863 m³ lesa, kar je za 8% manj kot v preteklem letu. Na zmanjšanje proizvodnje in prodaje v zasebnem sektorju so močno vplivale nesposobne odkupne cene lesa. Cene gozdnih sortimentov so porasle v letu 1983 za povprečno 17%, kar je znatno manj, kot je bilo splošno povečanje cen v preteklem letu. Tudi v družbenem sektorju nismo v celoti dosegli načrta proizvodnje. Tako smo posekali 140.883 m³ lesa, kar je za 1% manj kakor lani.

Prodali smo iz družbenih gozdov 155.853 m³ lesa, kar je za 3% več kot v letu 1982.

Če obravnavamo skupno proizvodnjo v obeh sektorjih, znaša le-ta 199.286 m³ lesa, to je 5% manj kot v preteklem letu. Skupno smo prodali 216.716 m³ lesa oziroma 1982.

Zmanjšanje materialnih stroškov — dober izid

Kljub temu da so količinski podatki za leto 1983 neugodni, so finančni kazalci še vedno dokaj dobri. To pa predvsem zaradi prihrankov pri materialnih stroških.

Celotni prihodek je dosežen v višini 1.285 milijonov din, kar je za 25% več kot v preteklem letu in za 8% več kot po načrtu.

Materialni stroški znašajo 565 milijonov din in so za 20% višji kot v preteklem letu in za 5% večji, kot je bilo načrto-

vano. Ta podatek nam kaže, da so se materialni stroški povečali za 5% manj kakor celotni prihodek. V letu 1983 smo se močno trudili, da bi se zmanjšali materialni stroški. To pa zaradi tega, ker v danih gospodarskih razmerah drugače ni bilo možno doseči večjega dohodka, ki je bil pogoj za povečanje osebnih dohodkov. Zato smo ob polovici leta 1983 popravili načrt, ki je pomenil v glavnem zniževanje materialnih stroškov.

Amortizacije smo vplačali 59 milijonov din, kar je za 51% več kot v preteklem letu in za 9% več kot po načrtu. Tako visok porast amortizacije je rezultat na novo nabavljenih osnovnih sredstev in vsakoletne revalorizacije osnovnih sredstev.

Dohodek je dosežen v višini 662 milijona din, kar je za 28% več kot v preteklem letu ali za 12% več, kot je bilo predvideno. Na relativno visok porast dohodka so vplivali predvsem nižji materialni stroški.

Obveznosti 250 milijonov

Iz dohodka moramo na podlagi zakonskih predpisov

in samoupravnih sporazumov poravnati določene obveznosti, kot so prispevki sisom materialne proizvodnje (izobraževanje, znanost, kultura, zdravstvo, socialno varstvo, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevki za zaposlovanje), davek iz dohodka, članarine, prispevki za ljudsko obrambo in družbeno samozashito, zavarovalne premije, stroški plačilnega prometa, prispevki za financiranje delovne skupnosti skupnih služb, biološka amortizacija, renta in bančne obresti. Vse te obveznosti znašajo 250 milijonov din, kar je za 24% več kot v preteklem letu. Po pokritju vseh obveznosti iz dohodka nam ostane čisti dohodek, ki znaša 412 milijonov din, to je za 30% več kot v preteklem letu in za 12% več kot po planu. Iz čistega dohodka poravnamo osebne dohodke in formiramo sredstva za sklade. Za osebne dohodke smo namenili 244 milijonov din, to je za 26% več kot v preteklem letu.

Pri izplačilu osebnih dohodkov nas je v preteklih letih omejeval dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka. V letu

1983 je bil ta dogovor zelo strog, saj je predvideval 35-odstotno zaostajanje osebnih dohodkov za porastom dohodka. Dogovor je najbolj prizadel panogo gozdarstva, ker v tem srednjeročnem obdobju po veljavnem petletnem načrtu ne povečujemo obsega proizvodnje. Zato je splošno združenje gozdarstva SR Slovenije izdelalo metodologijo, ki je bila sprejeta tudi v republiškem sindikatu, s katero bomo pri zvršnih svetih občin upravičili porast osebnih dohodkov, ki ni v skladu z omenjenim dogovorom. Metodologija predvideva korekcijo dohodka zaradi poslabšanih razmer na trgu in v proizvodnji. Osnovna izhodišča iz metodologije bodo vključena v panožni sporazum, ki bo uveljavljen letos. Panožni sporazum naj bi nadomestil republiški dogovor, ki je veljal za vse dejavnosti ne upoštevajoč posebnosti posameznih panog.

Več za stanovanjski sklad

Za sklade nam je ostalo 168 milijonov din, kar je za 35% več kot v preteklem letu. Za rezervni sklad smo namenili v letu 1983 4% od dohodka, kar znaša 25 milijonov din. V prejšnjih letih je znašala stopnja izločanja 2,5%. Zaradi večjega dohodka in višje stopnje so se sredstva za rezervni sklad povečala za 105%. Za sklad skupne porabe, prosti del, smo namenili 28 milijonov din, to je 50% več kot v preteklem letu. Ta indeks je nekoliko višji, ker smo za izgradnjo delavske menze v Podturnu namenili 6 milijonov din. Za stanovanjski del sklada skupne porabe smo namenili 18 milijonov din ali 28% več. Ostanek v znesku 96 milijonov din smo namenili za poslovni sklad. To pomeni 22% več kot v preteklem letu. Vendar ta sredstva v celoti ne ostanejo na razpolago delovni

— (Nadaljevanje na 22. str.)

Sekač Alojz Primc na Ruperč vrhu (foto M. Bajt).

organizaciji. Od teh sredstev smo obračunali za nerazvite republike in AP Kosovo 14 milijonov din, za republiško skupnost za ceste 5,4 milijona din, za luke 1,4 milijona din, za elektrogospodarstvo SR Slovenije 3,3 milijona din in za

dom učencev v Postojni 1 milijon din. Tako nam ostane za poslovni sklad delovne organizacije 65 milijonov din.

Tudi pri gojenju gozdov v zasebnih gozdovih načrta nismo dosegli, do načrta nam manjka 6 odstotkov. V družbenih gozdovih smo načrt

presegli za 15%. Skupno smo v gojenju načrt presegli za 6%.

Za gojitvena dela smo porabili 95 milijonov din. Od tega v družbenem sektorju 61 in v zasebnem sektorju 34 milijonov din.

Osnovna sredstva in investicije v teku smo povečali v letu 1983 za 69 milijonov din. To

pomeni, da investicij nismo uresničili v celoti, kar bi znašalo 107 milijonov din.

Upoštevajoč splošne težke razmere gospodarjenja v letu 1983 lahko zaključimo, da je naša delovna organizacija uspešno zaključila poslovno leto.

MILAN DRAGIŠIČ, dipl. oec.

POSLOVNI USPEH GOZDNEGA GOSPODARSTVA NOVO MESTO V OBDOBJU OD 1. 1. 1983 DO 31. 12. 1983 V PRIMERJAVI Z ISTIM OBDOBJEM PRETEKLEGA LETA IN S PLANOM ZA LETO 1983

Zap. št.	Elementi	Doseženo od 1.1.-31.12.82	Plan 1983	Doseženo od 1.1.-31.12.83	Indeks dos 83/82	dos83/pl
1.	Celotni prihodek	1.028.537.125,67	1.184.682.000,00	1.285.264.233,96	125	108
2.	Materialni stroški	471.161.716,92	538.900.000,00	564.702.961,15	120	105
3.	Amortizacija	39.128.894,00	54.340.000,00	59.013.323,00	151	109
4.	Dohodek (1-2-3)	518.246.514,75	591.442.000,00	661.547.949,81	128	112
5.	Obvezn. iz dohodka	200.485.519,75	222.252.000,00	249.560.696,20	124	112
6.	Čisti dohodek (4-5)	317.760.995,00	369.190.000,00	411.987.253,61	130	112
7.	Za osebne dohodke	193.636.958,58	213.001.000,00	244.409.638,89	126	115
8.	Za sklade (6-7 ali 9+10+11+12)	124.124.036,42	156.189.000,00	167.577.614,72	135	107
9.	Za poslovni sklad	79.227.867,99	117.772.000,00	96.483.757,07	122	82
10.	Za rezervni sklad	12.267.353,80	12.635.000,00	25.114.139,15	205	184
11.	Sklad skup.por.-prosti d.	18.489.114,38	10.079.000,00	27.814.669,35	150	276
12.	Za sklad skup.por.-stan. d.	14.139.700,25	14.703.000,00	18.165.049,15	128	124
13.	Povpreč. štev. zaposl.	767	776	769	100	99
14.	Povprečni neto OD	15.610,00	16.488,00	19.471,00	125	—
15.	Izpl. sred. skup. por.-pr. d.	12.351.499,85	—	—	—	—

POSLOVNI USPEH GOZDNEGA GOSPODARSTVA NOVO MESTO OD 1. 1. 1983 DO 31. 12. 1983

Zap. št.	Elementi	Skupaj GG	TOZD Novo mesto	TOZD Straža	TOZD Podturn	TOZD Črmošnjice	TOZD Črnomelj
1.	Celotni prihodek	1.285.264.233,96	150.213.256,25	181.200.897,50	168.057.985,20	107.292.249,46	111.766.570,52
2.	Materialni str.	564.702.961,15	62.278.556,02	51.429.980,10	43.679.274,60	36.913.319,10	38.134.720,60
3.	Amortizacija	59.013.323,00	7.711.180,00	7.064.516,00	6.158.389,00	5.306.929,00	5.440.798,00
4.	Dohodek (1—2—3)	661.547.949,81	80.223.520,23	122.706.401,40	118.220.321,60	65.072.001,36	68.191.051,92
5.	Obvezn. iz doh.	249.560.696,40	27.729.785,35	33.361.115,60	59.588.652,20	26.059.144,80	22.769.183,10
6.	Čisti dohodek	411.987.253,41	52.493.734,88	89.345.285,80	58.631.669,40	39.012.856,56	45.421.868,82
7.	Za osebne dohod.	244.409.638,89	30.668.703,65	33.536.692,30	30.673.364,45	24.295.019,53	30.524.281,40
8.	Za sklad skupaj 4%	167.577.614,52	21.825.031,23	55.808.593,50	27.958.304,95	14.717.837,03	14.897.587,42
9.	Za rez. skl. 2,5% od dohodka	25.114.139,09	3.208.940,80	4.908.256,05	4.728.812,85	2.602.880,05	2.727.642,08
10.	Za skl. skupne porabe od tega:	45.979.718,50	5.068.335,75	5.340.509,35	11.221.581,25	3.010.446,50	3.755.640,75
	— st. del. med l.	10.465.049,15	1.413.170,75	1.531.435,80	11.437.498,90	822.872,30	1.048.620,80
	— st. del po ZR	7.700.000,00	730.000,00	730.000,00	730.000,00	520.000,00	680.000,00
	— regres za prehr. 1600 din	2.376.000,00	105.600,00	105.600,00	176.000,00	228.800,00	176.000,00
	— drugi del skl. sk. por. 16.500 na zap.	12.659.624,90	1.716.000,00	1.716.000,00	1.699.500,00	1.221.000,00	1.584.000,00
	— za druž. službe	6.779.044,45	1.103.565,00	1.257.473,55	1.178.582,35	217.774,20	267.019,95
	— za izgr. del. menze	6.000.000,00	—	—	6.000.000,00	—	—
11.	Za poslovni sklad od tega:	96.483.756,93	13.547.754,68	45.559.828,10	12.007.910,85	9.104.510,48	8.414.304,59
	— posoj. za nerazv.	13.526.254,89	2.073.759,40	3.220.877,75	2.265.919,25	1.422.683,78	1.117.338,78
	— združ. za ceste	5.440.704,05	757.328,60	1.936.558,20	970.153,20	510.708,95	482.764,60
	— združ. za luke	1.442.372,84	200.790,30	513.439,05	257.216,40	135.404,10	127.958,20
	— združ. za el. gosp.	3.308.208,42	460.508,10	1.177.561,30	589.920,25	310.546,35	293.456,60
	— za nafto in plin	2.932.001,51	408.128,10	1.043.620,70	522.820,30	275.223,55	260.152,45
	— za železnice	3.339.755,11	464.873,20	1.188.723,05	595.511,90	313.489,95	296.378,05
	— dom učencev v Postojni	1.014.000,00	152.100,00	233.220,00	263.640,00	162.240,00	131.820,00
	Del posl. skl., ki ostane TOZD	65.480.460,11	9.030.266,98	36.245.828,05	6.542.729,55	5.974.213,80	5.704.435,91

Zap. št.	Elementi	TOZD tr. in grad.	TOZD vr. in hort.	TOK Novo mesto	TOK Črnomelj	TOK Trebnje	DSSS
1.	Celotni prihodek	154.241.949,96	37.555.299,25	164.662.506,45	96.675.844,10	61.900.245,50	51.697.429,77
2.	Materialni str.	87.846.860,00	19.515.496,86	113.945.854,65	61.753.043,80	34.500.395,10	14.705.460,32
3.	Amortizacija	19.130.731,00	1.206.861,00	886.356,00	1.320.699,00	1.489.366,00	3.297.498,00
4.	Dohodek (1—2—3)	47.264.358,96	16.832.941,39	49.830.295,80	33.602.101,30	25.910.484,40	33.694.471,45

Zap. št.	Elementi	TOZD tr. in grad.	TOZD vr. in hort.	TOK Novo mesto	TOK Črnomelj	TOK Trebnje	DSSS
5.	Obvezn. iz doh.	17.281.234,55 m	5.091.348,65	23.795.828,10	15.694.648,05	11.774.270,15	6.415.485,85
6.	Čisti dohodek	29.983.124,41	11.741.592,74	26.034.467,70	17.907.453,25	14.136.214,25	27.278.985,60
7.	Za osebne dohod.	24.281.544,55	9.083.853,56	19.001.822,55	11.143.449,45	10.291.704,50	20.909.142,95
8.	Za sklade skupnaj 4%	5.701.579,86	2.657.739,18	7.032.585,15	6.764.003,80	3.844.509,75	6.369.842,65
9.	Za rez. skl. 2,5% od dohodka	1.890.574,36	673.317,65	1.993.211,80	1.344.084,05	1.036.419,40	-
10.	Za skl. skupne porabe od tega:	3.772.135,20	1.621.961,60	2.941.287,75	1.475.421,65	1.402.556,05	6.369.842,65
	— st. del med l.	1.120.378,70	428.706,10	872.825,25	400.130,60	418.164,55	971.245,40
	— st. del po ZR	490.000,00	240.000,00	400.000,00	260.000,00	220.000,00	2.700.000,00
	— regres za prehr. 1600 din	176.000,00	70.400,00	88.000,00	88.000,00	123.200,00	1.038.400,00
	— drugi del skl. sk. por. 16.500 na zap.	1.138.500,00	561.000,00	924.000,00	627.000,00	528.000,00	944.624,90
	— za druž. službe	847.256,50	321.855,50	656.462,50	100.291,05	113.191,50	715.572,35
	— za izgr. del menze	-	-	-	-	-	-
11.	Za poslovni sklad od tega:	38.870,30	362.459,93	2.098.085,60	3.944.498,10	1.405.534,30	-
	— posoj. za nerazv.	1.775.777,82	173.845,35	382.904,10	381.336,36	711.812,30	-
	— združ. za ceste	197.844,80	92.223,50	180.146,45	179.571,25	133.404,50	-
	— združ. za luke	52.454,55	24.451,00	47.693,84	47.595,90	35.369,50	-
	— združ. za el. gosp.	120.303,35	56.078,50	109.559,57	109.155,40	81.119,00	-
	— za nafto in plin	106.619,55	49.699,50	97.077,41	96.767,45	71.892,50	-
	— za železnice	121.443,65	56.610,00	110.595,21	110.242,10	81.888,00	-
	— dom učencev v Postojni	20.280,00	5.070,00	20.280,00	15.210,00	10.140,00	-
	Del posl. skl., ki ostane TOZD	- 2.355.853,42	- 95.517,92	1.149.829,02	3.004.619,64	279.908,50	-

KAZALCI PO ZAKONU O ZDRUŽENEM DELU ZA DO GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO ZA LETO 1983

PODATKI		TOZD Novo mesto	TOZD Straža	TOZD Podturn	TOZD Črmošnjice	TOZD Črnomelj	TOZD Tr. in Gr.
1.	Poprečno uporabljena posl. sred. na delavca (v din)	din 1.048.674	910.299	1.300.818	1.047.764	886.474	2.299.325
2.	Poprečno uporabljena osnovna sredstva na delavca (v din)	din 609.608	380.436	160.642	368.987	528.047	1.187.697
3.	Celotni prihodek v primerjavi s poprečno uporabljenimi obratnimi sred. (koef. obrač.)	koef. obr. 3,35	1,34	1,50	2,08	3,21	5,19
4.	Celotni prihodek v primerjavi s porabljenimi sred. (v %)	% 215	310	337	254	256	144
5.	Dohodek v primerjavi s poprečno uporabljenimi poslovnimi sred. (v %)	% 75	70	92	83	79	29
6.	Dohodek na delavca (v din)	din 786.505	1.179.869	1.206.329	856.210	703.000	656.449
7.	Doseženi čisti dohodek na delavca (v din)	din 514.644	859.089	598.282	513.327	468.266	416.432
8.	Akumulacija v primerjavi s poprečno uporabljenimi poslovnimi sred. (v %)	% 15,67	28,88	13,13	14,70	12,96	11,65
9.	Akumulacija v primerjavi z dohodkom (v %)	% 20,89	41,13	14,16	17,99	16,34	40,82
10.	Dosežena sredstva za investicije (v din)	din 23.595.012	57.410.909	21.949.129	16.064.216	15.568.349	20.397.944
11.	Del čistega dohodka za osebni dohodek in skupno porabo na delavca (v din)	din 29.196	31.151	35.624	29.940	29.450	32.469
12.	Čisti osebni dohodek na delavca — mesečno (v din)	din 18.312	19.367	19.564	19.673	18.983	20.334
Podatki		TOZD Vr. in Hor.	TOK Novo mesto	TOK Črnomelj	TOK Trebnje	DSSS	
1.	Poprečno uporabljena posl. sred. na delavca (v din)	din 948.138	967.122	1.584.250	1.104.968	1.581.081	
2.	Poprečno uporabljena osnovna sredstva na delavca (v din)	din 778.230	361.418	839.020	564.203	208.792	
3.	Celotni prihodek v primerjavi s poprečno uporabljenimi obratnimi sred. (koef. obrač.)	koef. obr. 6,91	4,85	3,51	3,69	0,66	
4.	Celotni prihodek v primerjavi s porabljenimi sred. (v %)	% 181	143	153	172	287	
5.	Dohodek v primerjavi s poprečno uporabljenimi poslovnimi sred. (v %)	% 55	92	57	76	37	
6.	Dohodek na delavca (v din)	din 526.029	889.926	908.164	835.822	591.131	
7.	Doseženi čisti dohodek na delavca (v din)	din 366.924	464.901	483.985	456.006	478.578	

(Nadaljevanje na 24. str.)

Podatki			TOZD	TOK	TOK	TOK	DSSS
			Vr. in Hor.	Novo mesto	Črnomelj	Trebnje	
8.	Akumulacija v primerjavi s poprečno uporabljenimi poslovnimi sred. (v %)	%	3,41	7,55	9,02	7,13	—
9.	Akumulacija v primerjavi z dohodkom (v %)	%	6,15	8,21	15,74	9,42	—
10.	Dosežena sredstva za investicije (v din)	din	2.144.463	4.945.534	6.260.138	3.584.819	3.297.498
11.	Del čistega dohodka za osebni dohodek in skupno porabo na delavca (v din)	din	27.879	32.653	28.420	31.436	39.881
12.	Čisti osebni dohodek na delavca — mesečno (v din)	din	17.310	20.421	18.345	19.743	21.899

V javni razpravi je osnutek za samoupravni sporazum dejavnosti

Strokovna skupina pri splošnem združenju gozdarstva Slovenije je pripravila osnutek samoupravnega sporazuma dejavnosti. Ta naj bi poenotil nekatera izhodišča pri ugotavljanju in delitvi dohodka in čistega dohodka ter pri delitvi sredstev za osebne dohodke. Predvsem pa naj bi zagotovil delitev osebnih dohodkov po

načelu: za enako delo približno enak osebni dohodek. Sporazum bo vseboval dva dela. V prvem delu bodo določbe za ugotavljanje rezultatov poslovanja in primerjanje med temeljnimi organizacijami v gozdarstvu. Vg-rajane bo imel tudi specifične kazalce gospodarjenja, ki so značilni za dejavnost. Še vedno

pa ostaja kot glavna zadeva ustvarjeni dohodek. Nobena še tako dobra merila nam ne bodo dala nič boljšega, če ne bomo ustvarili večjega dohodka, ki bo zagotavljal več sredstev za osebne dohodke in večjo akumulacijo. Drugi del sporazuma bo vseboval nekatera metodološka izhodišča za opis del in nalog, vrednotenje zahtevnosti dela, ugotavljanje delovne uspešnosti in ugotavljanje rezultatov ter delitev sredstev minulega dela. Poenotene bodo tudi osnove za nadomestila osebnega dohodka in osnove

za ugotavljanje in delitev sredstev skupne porabe, kot so regres za dopust, jubilejne nagrade in nagrade ob odhodu v pokoj. Sporazum bo nadomestil letni dogovor. Temeljne organizacije ga bodo lahko uporabljale šele tedaj, ko bodo določila sporazuma vgradile v svoje samoupravne akte. Spremembe aktov bomo sprejemali na referendumu, ker gre za odločanje o delitvi osebnih dohodkov. Predvidevamo, da se bo to zgodilo še v prvem polletju letos. JOŽE LUKŠIČ

Dolga zima ovira proizvodnjo

Proizvodnja in odkup lesa do konca februarja 1984

		iglavci	Tehnika list.	Goli	Prost. les	Skupaj
TOZD	načrtovano m ³	3.443	8.038	4.478	5.779	21.738
Novo mesto	doseženo m ³	208	2.367	980	973	4.528
	%	6	29	22	17	21
TOZD	načrtovano m ³	9.692	9.115	3.620	4.815	27.242
Straža	doseženo m ³	1.240	3.325	1.228	526	6.319
	%	13	36	34	11	23
TOZD	načrtovano m ³	22.187	6.273	3.057	3.674	35.191
Podturn	doseženo m ³	2.908	601	378	295	4.182
	%	13	10	12	8	12
TOZD	načrtovano m ³	9.762	9.924	4.825	2.464	26.975
Črmošnjice	doseženo m ³	641	1.646	918	411	3.616
	%	7	17	19	17	13
TOZD	načrtovano m ³	4.887	5.477	6.767	4.727	21.858
Črnomelj	doseženo m ³	773	946	—	223	1.942
	%	16	17	—	5	9
TOK	načrtovano m ³	500	342	675	314	1.831
Trebnje-	doseženo m ³	209	—	—	3	212
družbeni	%	42	—	—	1	12
Skupaj	načrtovano m ³	50.471	39.169	23.422	21.773	134.835
družbeni	doseženo m ³	5.979	8.885	3.504	2.431	20.799
gozdovi	%	12	23	15	11	15
TOK	načrtovano m ³	7.950	13.730	5.630	8.890	36.200
Novo mesto	doseženo m ³	342	1.112	173	103	1.730
	%	4	8	3	1	5
TOK	načrtovano m ³	1.035	15.235	5.890	1.130	23.290
Črnomelj	doseženo m ³	93	738	149	13	993
	%	9	5	3	1	4
TOK	načrtovano m ³	1.900	3.900	1.500	3.100	10.400
Trebnje	doseženo m ³	163	289	—	191	643
	%	9	7	—	6	6
Skupaj	načrtovano m ³	10.885	32.865	13.020	13.120	69.890
zasebni	doseženo m ³	598	2.139	322	307	3.366
	%	5	7	2	2	5
Skupaj GG	načrtovano m ³	61.356	72.034	36.442	34.893	204.725
	doseženo m ³	6.577	11.024	3.826	2.738	24.165
	%	11	15	10	8	12

RAZPIS za dodeljevanje stanovanjskih posojil

Odbor stanovanjskega sklada GG Novo mesto je na svoji seji 9. marca letos sklepal o razpisu za dodeljevanje stanovanjskih posojil.

V stanovanjskem skladu je zbranih 24 milijonov dinarjev, od katerih je po sklepu odbora namenjenih:

- za odplačila stanovanjskih kreditov — 4,5 milijonov,
- za nakup počitniških stanovanj na Cresu — 2,5 milijonov,
- za stanovanjske kredite — 13,0 milijonov,
- za nakup družbenih stanovanj — 4,0 milijone.

Na oglasnih deskah vseh tozdov, tokov in DSSS je sporočeno, pod kakšnimi pogoji je prosilec upravičen do posojila za gradnjo, za nakup ali za popravilo stanovanja oziroma hiše.

Kot priloge k prošnji boste potrebovali:

- gradbeno dovoljenje in predračun,
- dokazilo o lastni udeležbi,

pri nakupu

- kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo (o kupnini),
- dokazilo o lastni udeležbi,

pri obnovi

- dokazilo o lastništvu,
- o lastni udeležbi,
- gradbeno dovoljenje,
- predračun stroškov.

Krediti za gradnjo in nakup bodo dodeljeni največ do 15 let za prenovo in nakup pa do 10 let.

Obrestna mera prvih 10 let bo 4 v naslednjih letih pa 5,5 odstotka.

Podrobna navodila o prošnjah preberite na oglasnih deskah, kjer je zapisan tudi zadnji rok za oddajo prošenj.

Pojasnila o razpisu lahko dobite tudi na vseh tozdih, tokih in pri pravni službi pri skupnih službah GG.

TOZD GOZDARSTVO STRAŽA: Poslovanje v letu 1983

(Skrajšano poslovno poročilo)

Ugodne razmere za gošpodarjenje pa tudi za vestno prizadevanje

TOZD „Gozdarstvo“ Straža gospodari s srednje do visokodonosnimi družbenimi gozdovi z utrjenimi gozdnimi cestami in vlakami.

Pomlajene vrste gozdarjev — sekačev so strokovno in tehnično opremljene z ustreznim znanjem in sodobnimi sredstvi za delo.

Stroji pri spravlilu dosegajo načrtovane učinke. Peša spravlilo s konji pri izvleku oblovine.

Odvos lesa poteka nemoteno.

Sortiment	načrt m ³	posekano m ³	doseženo v %
iglavci	10.146	11.845	117
teh. list.	8.997	7.809	88
goli	3.903	4.102	104
drva	3.940	3.688	91
Skupaj	26.984	27.278	102

V sečnji in izdelavi je porasla učinkovitost. Povprečno normo 5,93 m³/del. dan smo presegli za 21%, največ pri iglavcih za 29%.

Direktni stroški izdelave so se zaradi podražitve goriva in maziva povečali pri tehničnem lesu za 3%, pri prostorninskem pa za 14, le pri iglavcih so nižji od načrtovanih.

Spravlilo lesa (70% strojno, 30% s konji) je potekalo brez večjih zastojev. Traktorji so bili učinkoviti, a premalo dni na delu. Normativ časa po enoti smo zmanjšali na 87% načrtovanega. Stroški popravil lažjih traktorjev so razmeroma majhni, nasprotno pa so zelo visoki pri zgibnem traktorju, ki je spravljal les v težkih delovnih razmerah. Delež konjskega spravlila je že kar ustaljeno majhen.

Zgibni traktor smo uporabljali (1/2 razpoložljivih kapacitet) v TOZD „Gozdarstvo“ Novo mesto oz. TOK „Gozdarstvo“ Novo mesto, s traktorji IMT smo pri GG Kočevje izvlekli 700 m³ lesa.

Možnost za povečanje učinkovitosti

Z izboljšanjem kvalitete primarnih in sekundarnih gozdnih vlak in z natančnejšim usmerjanjem drevs k vlakam ter

Odpremno skladišče se zaradi neuskajenih dovozov iz ostalih temeljnih organizacij srečuje z velikimi konicami. Razpoložljive zmogljivosti za nakladanje, sortiranje in strojno predelavo na obtesovalnici pozimi niso izkoriščene. Obtesovalnica ne dosega načrtov zaradi pomanjkanja drobnega tehničnega lesa iglavcev.

Strokovno-tehnični kader je nekoliko v zaostanku z urejanjem gozdov zaradi odhoda gojitelja — urejevalca v JLA.

Administrativna dela so na tekočem.

Načrt poseka in izdelave lesa je uresničen. Zaradi večje količine slučajnih pripadkov pa je nastala razlika v strukturi sortimentov.

boljšo pripravo dela imamo možnosti, da še povečamo delovne učinke.

Odvos lesa poteka nemoteno. TOZD „Transport in gradnje“ ima dobro organiziran, sposoben transportni park z ustrežno tonažo. Les prevajamo večinoma s polprikolicami, kar močno zmanjšuje prevozne stroške.

Gozdnogojitvena dela smo količinsko in denarno v primerjavi z načrtom presegli. Izkoriščenost delovnega časa v

gojenju je nekoliko nižja od postavljenih ciljev. Vzroki za to so značilno sezonska narava dela, delavci z manjšimi delovnimi zmogljivostmi in pre nizko ovrednotene delovne naloge v gojenju.

Mladovje je vzorno negovano.

Delo na skladišču

Skladišče lesa s predelavo drobnega tehničnega lesa iglavcev je občasno v velikih težavah. Neenakomerni dovozi lesa ustvarjajo konice. Skladišče je opremljeno z nakladalnimi stroji (2 volva) in stroji za prebiranje lesa (2 prebiralna stroja) ter z obtesovalnim strojem. Na skladišču smo zaposlili mlajše delavce.

Leta 1983 smo odpremili 52.000 m³ lesa, izdelali 7.200 m³ tramov, skrojili 19.000 m³ lesa iglavcev in 20.600 m³ lesa listavcev. Z dodatnim krojenjem in sortiranjem smo les ovrednotili (ocenjeno za 7 milj. din).

Storilnost je v predelavi, krojenju in oddaji narasla. Načrtovane normative smo presegli za 39%.

Zaradi neenakomernih dovozov lesa iz tokov in tozdov nastajajo občasno velike zaloge, posebno v poletnih mesecih, ko je nevarnost za razvoj škodljivcev pri iglavcih in se les hitro suši. Tako izgubljammo kakovost in težo lesa listavcev za celulozo in izvoz. Poleg tega ne zmoremo razrezovati goli na 2 m, s čimer bi več zaslužili in bolje izkoristili prevoz (nosilnost vagonov). Največje težave pa nastajajo v zimskih mesecih, ko dovozi lesa povsem usahnejo. V gozdovih

skoraj ne poznamo več prehodnih zalog v posameznih fazah proizvodnje. Tako ni moč zaposliti delavcev in izkoristiti strojev.

Neizkoriščeni delovni dnevi

Razmeroma veliko je nedelovnih dni. TOZD „Gozdarstvo“ Straža zaposluje 105 delavcev s pripravniki. Od tega jih je zaposlenih pri sečnji in izdelavi, spravlilu ter vzdrževanju gozdnih cest in vlak 55.

Analiza izkoriščenosti delovnega časa — povprečje vseh delavcev tozda:

	dni	%
delovni dnevi	198	71
deževni dnevi	20	7,2
bolniški izostanki	20	7,2
ostali dnevi (dopust, prazniki, vojaške vaje, itd.)	39	14,6
Skupaj	277	100

Število možnih delovnih dni je za 4 dneve večje zaradi povečanja števila delovnih dni, ki smo jih opravili v prostih sobotah. Najslabše izkoriščanje je pri gojiteljih, največ delovnih dni pa ima prebiralni stroj na odpremnem skladišču.

Možnosti za boljše izkoriščanje delovnega časa vidimo v priložnostnih zaposlitvah delavcev v drugih delovnih organizacijah (Novoles, Djuro Salaj Krško).

Samoupravljanje

Samoupravni organi TOZD „Gozdarstvo“ Straža so dobro delali. Delavski svet je presojal in dajal pobude za varstvo družbene imovine, sklepal in razpravljal o ukrepih za boljše izkoriščanje strojev, boljše gošpodarjenje, razpravljal o periodičnih obračunih in inventuri ter zaključnem računu.

Osnovna organizacija sindikata je v okviru svojih pristojnosti sproti reševala zadeve v zvezi s proizvodnjo, družbenim in osebnim standardom delavcev, skrbela za medsebojne odnose in za družabnost.

Samoupravna delavska kontrola in disciplinska komisija sta bdeli nad disciplino in redom v tozdu. Disciplinska komisija je ukrepala proti kršilcem delovnih dolžnosti.

Delovne so bile tudi komisije, kot npr.: komisija za osebne dohodke, za medsebojna delovna razmerja in druge.

JERNEJ PIŠKUR, dipl. inž.

Gneča pred spodnjo postajo vlečnice na Gačah (foto M. Bajt).

Na rob zaključnega računa

Zaključni račun je vedno prirejen tako, da nam kaže skupni uspeh gospodarjenja za določeno leto. Razgrajen po posameznih nosilcih gospodarjenja v TOZD pa nam daje zanimiv pogled v središče

nastajanja celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka. Tak pogled nam predstavi strukturo gospodarjenja, nakazuje gibanje v bodoče, potreben pa je tudi zaradi analize stroškov.

	celotni prihodek	direktni mat.str.	mat.str. +amor.	osebni doh.	ostanek za sklade
Izkor. SLP	5.764	1.734	1.692	618	2.226
ZAS	29.280	17.716	17.470	640	-1.616
Gojenje SLP	1.976	154	154	359	542
ZAS	3.818	561	561	625	1.028
Žaga Vel. Loka	18.267	9.532	10.212	1.670	2.555
Odpr. sklad.	2.431	2.862	3.028	882	—
Ceste SLP	—	83	317	80	—
Vlake ZAS	—	2.789	2.789	179	—
Motor. žage	—	568	568	—	—
Mehaniz.	228	834	1.299	329	890
Režija	136	—	2.948	4.909	—
	61.900	36.838	41.043	10.292	3.845

V tabeli je razvidno, kako posamezni stroškovni nosilci prispevajo k uspehu gospodarjenja in tudi, kje mora biti prizadevanje za doseganje načrta najmočnejše. Brez dvoma pa v tabeli močnejše izstopajo številke z negativnim predznakom. V našem primeru je to izkoriščanje ZAS in mehanizacija.

Pri blagovni proizvodnji v zasebnih gozdovih smo dosegli samo 88% načrta, zgrešili smo ga kar za 1.300 m³. Zanimivo pa je, da tudi doseganje plana v blagovni proizvodnji ne bi bistveno vplivalo na rezultat, zlasti zaradi povprečno dosežene prodajne cene 2.864 din za m³.

Odločujočega pomena za rezultat posameznih stroškovnih nosilcev oziroma posameznih dejavnosti so v tem primeru izračunani in dogovorjeni ključni za delitev obratne režije. Do sedaj je bil ta ključ osebni dohodek, ki bi bil potreben za izdelavo odkup-

ljenega lesa. S tem v zvezi pa nastane vprašanje, ali je možno obremenitev z režijskimi stroški postavljati enako kot za družbene gozdove, ker je del režije že upoštevan v razliki med odkupno in prodajno ceno. Skupaj z načrtom in v skladu s stroškovnim knjigovodstvom bomo morali proučiti realnost tako postavljenega ključa za delitev režijskih stroškov.

Izgubo izkazuje tudi mehanizacija. Ta izguba ni zaskrbljujoča, ker stroškovni nosilec ni dovolj natančno obdelan, zraven tega pa samostojno ne ustvarja rezultatov. V zvezi z mehanizacijo nas morajo zanimati predvsem direktni stroški na enoto opravljenega dela. Ti stroški pa so bili pri traktorju IMT 315 din/m³ in pri nakladalniku 2.203 din/obrat. uro. Pri nakladalniku so bili stroški prekoračeni predvsem zaradi nabave kompleta gum in nekaterih rezervnih delov v skupni vrednosti 441.355 din.

Žaga v Veliki Loki je sicer leta 1983 podvojila celotni prihodek v primerjavi z letom 1982, ni pa bistveno povečala ostanka čistega dohodka za sklade. Žaga pokriva kar 25% režije in 27% pogodbenih in zakonskih obveznosti.

Iz režije toka bo treba s podrobnejšo obdelavo še marsikaj izločiti. Z marsikaterimi postavkami, ki so danes še v obratni režiji, bo treba obremeniti direktno stroškovnega nosilca, kar bo spremenilo ostank čistega dohodka.

JOŽE FALKNER, dipl. inž.

Februarja smo na Ruperč vrhu preizkusili tri nove motorne žage tipe Stihl 024, 028, 038 super

Nasmeški gozdarjev veljajo obviseli smreki, kar se pri demonstracijah rado zgodi. Mehanik Dane Novak pravi, da se je doslej še pri vsaki demonstraciji motornih žag prvo drevo obesilo. (Ruperč vrh, febr. 1984, foto M. Bajt).

TOZD GOZDARSTVO NOVO MESTO: V letu 1983 so bili rezultati ugodni

Poslovno leto 1983 smo glede načrtovanih obveznosti uspešno zaključili. Delo smo opravili s 106 delavci. Poprečni osebni dohodek smo letos načrtovali v višini 15.176 din, znašal pa je 18.312 dinarjev.

Pridobivanje lesa:

Plan sečnje smo izpolnili 104-odstotno, kar je 3% več kot v preteklem letu. Posekali in izdelali smo 23.840 m³ lesa, od tega 4.155 m³ iglavcev in 19.685 m³ listavcev. V malo-prodaji smo pri panju oddali 1.501 m³ sečnih odpadkov, kar je 640 m³ več kot v prejšnjem letu. Sekalo je 22 sekačev, ki so občasno delali tudi v gojenju.

Poprečne norme so bile naslednje:

za sečnjo in izdelavo iglavcev 4,6 m³,

za sečnjo in izdelavo oblo-vine listavcev 8,71 m³,
za izdelavo drv 5,35 prm.

Leta 1983 smo z lastnimi traktorji izvlekli 16.033 m³ lesa, od tega 3.518 m³ iglavcev in 9.228 m³ listavcev. Z žičnim žerjavom „urusom“ smo izvlekli 3.287 m³ lesa, z najetimi traktorji pa 1.171 m³. Z vozni-ki in nosači smo spravili 7.137 m³ lesa, od tega 690 m³ listavcev, 653 m³ iglavcev in 597 m³ prostorninskega lesa. S ko-nji smo prenesli 5.197 m³ prostorninskega lesa.

Prodaja lesa:

V Italijo smo izvozili skupaj 2.646 m³ lesa, od tega največ bukove hlodovine 1.633 m³, bukovega jamskega lesa 680 m³ in goli 145 m³. Od celotne prodaje je odpadlo na izvoz 10,54 %. Domačim kupcem

smo prodali 13.202 m³ tehničnega lesa listavcev, od tega 4.413 m³ bukove hlodovine Novolesu, 4.450 m³ bukovega celuloznega lesa Tovarni celuloze in papirja Krško in 2.836 m³ goli za Meblo iz Nove 5.070 m³ drv ter 310 m³ tehničnega lesa.

Skupaj smo prodali 25.094 m³ lesa.

Na žagi Poganci smo razžagali skupaj 7.718 m³ hlodovine, od tega 7.163 m³ iglavcev iz družbenih gozdov ter 555 m³ iz gozdov v zasebni lasti. Razrez družbenega lesa se je povečal za 6% v primerjavi s prejšnjim letom. Največ lesa nam je dobavil tozid iz Podturna, in sicer 5.658 m³ hlodovine in pilotov iglavcev. Ostali dobavitelji so bili še tok Novo mesto s 675 m³ in tozid Črmošnjice z 41 m³.

Izkoristek pri žaganju hlodovine iglavcev je bil 72-odstoten.

Gojenje:

Načrtovana gojitvena dela smo uresničili in vrednostno presegli za 3%. Našim delavcem so pri nekaterih delih pomagali učenci osnovnih in srednjih šol ter najeti delavci.

Navajamo le pomembnejša dela:

- osnovno pogozdovanje 6,51 ha nega nasadov 129,58 ha

- osnivanje nasadov 5,77 ha nega mladja 19,82 ha

- obžetve 181,19 ha nega gošče 12,00 ha in redčenje 115,38 ha.

V drevesnicah so bila opravljena vsa načrtovana dela. Za ta dela smo porabili 9.788 delovnih ur, od tega z začasno zaposlenimi 6.303 delovnih ur ali 64%.

Ostale dejavnosti:

Za potrebe spravila lesa s traktorji smo v letu 1983 zgradili 4.650 m gozdnih vlak, od tega 3.400 m primarnih. Za ta dela smo porabili 907 tisoč din oz. 195 tisoč din za 1 km. V Radohi smo zgradili gozdno cesto Palatina — odd. 17, dolgo 1 km. Za to gradnjo smo porabili milijon din. Vse gradnje smo opravili v lastni režiji.

Na žagi Poganci smo dokončali z urejanjem skladiščnih prostorov in dogradili ter opremili novo jedilnico, pisarniške prostore ter dvorano za sestanke in druga srečanja.

Izkoriščenost delovnega časa:

Leta 1983 smo delovni čas izkoristili bolje kot v prejšnjem letu.

Izostankov z dela zaradi deževnih dni je bilo manj, v povprečju 19 dni na sekača, kar nas uvršča med temeljne organizacije z najboljšim izkoristkom delovnega časa.

Pri bolezninah smo v skupnem seštevku dosegli ugodnejši rezultat od prejšnjega leta. Izgubili smo 1.811 delovnih dni, kar je za 50 delovnih dni manj kot leta 1982.

Nesreč pri delu in na poti (na delo in z dela) smo imeli skupaj 24, kar je 5 več kot prejšnje leto. Vendar pa je bila

TOZD GOZDARSTVO PODTURN: Značilnosti poslovanja v letu 1983

V razpravi o našem delu smo ugotovili naslednje:

Izredno lepo vreme v jeseni je pripomoglo, da smo imeli v povprečju 30 deževnih dni v letu na zaposlenega, torej 2 dni manj kot leto poprej.

Zaradi preseganja normativov v sečnji v povprečju za 22% smo načrt proizvodnje lesa izpolnili s 106% (načrtovali smo 35.123 m³, izdelali 37.168 m³). Uspeli smo še priskočiti na pomoč sosednjem toku s posekom 341 m³ goli in 1345 prm drv v redčenju.

Imamo tudi zelo dobre traktoriste za spravilo lesa, saj so v povprečju spravili h kamionski cesti letno po 4400 m³ in presegli normo za 33%. Imajo daleč najnižjo porabo časa (0,31 ure) na kubik v naši delovni organizaciji. Manjši pa je izkoristek delovnega časa stroja (44%), ker so pri izračunu upoštevali tudi traktorje, ki so v rezervi (brez traktorista) in tiste, ki so čakali na prodajo.

Za sekače in traktoriste velja že nekaj let ugotovitev, da imajo velik učinek, kadar delajo, le delovnih dni je premalo, saj znaša izkoriščenost možnega delovnega časa pri sekačih 64 in pri traktoristih 70 odstotkov.

Zaradi pravočasnega spravila in tekočega odvoza smo prodajo lesnih sortimentov uresničili s 109% (načrtovano 37.000 m³, oddano 40.401 m³). Za prodani les smo iztržili 141.147.067 din, kar pomeni pri zastavljenem načrtu 121.060.650 din 116,6 odstotka.

Letno obvezo oddaje lesa glavnima kupcema Novolesu in IMV smo izpolnili predčasno. Na stalne pritiske pa smo vozili obema še naprej,

resnost poškodb manjša in smo zato izgubili le 6 delovnih dni več. Nezgod izven dela je bilo 34, kar je 4 manj kot prejšnje leto, vendar pa je bila izguba delovnih dni večja za 67 dni oziroma skupaj 454 delovnih dni. Vse bolezni skupaj so zahtevale 2.384 izgubljenih delovnih dni, kar je za 44 dni manj kot leta 1982. Ker je poprečna starost članov naših delavcev 39,5 leta in ker imamo veliko število delovnih invalidov, te izgube niso prevelike.

VLADO PAVEC, dipl. inž.

ker gozdno gospodarstvo kot celota zaradi manjšega odkupa svojih obveznosti do takrat še ni izpolnilo. Delni presežek smo zaračunali leta 1984.

Fizični obseg gozdnogojitvenih del, ki se merijo v ha,

TOZD GOZDARSTVO ČRNOMELJ: Ocena za 1983 in ukrepi za 1984

Izpolnjen načrt gojenja in pridobivanja lesa

Načrt pridobivanja lesa smo dosegli stodontno (22.200 m³), načrt prodaje pa 116-odstotno (25.400 m³). Finančna realizacija prodaje je od načrta večja za 24%. Izvozili smo 3.230 m³, kar je 13% manj, kot smo načrtovali, vendar pa smo presegli izvozno vrednost za 32%. Vrednost izvoza je bila 12.787.610 din. Izvoza po količini nismo dosegli zaradi raznih zapetljajev na zunanjem tržišču. Prodaja je bila povečana na račun znižanja prehodnih zalog, ki so se zmanjšale za prek 3.000 m³ ter so na koncu leta bile manjše kot 14-dnevna proizvodnja. Pri poseku smo zaradi povečanih redčenj pridobili več iglavcev (17%), kvalitetno boljše izdelali hlodovino listavcev (za 5%) ter izdelali za 7% manj goli in drv. Od vsega lesa je bilo iglavcev 16%, pri listavcih pa 40% hlodovine (7.566 m³), 30% goli (5.525 m³) in 30% drv (5.535 m³). Po količini iglavcev v etatu se najbolj približujemo tozdu Novo mesto. Nekateri tozdi imajo iglavcev v etatu celo do 70%. Tudi v strukturi sortimentov listavcev je razmerje zelo neugodno, saj

smo dosegli 81-odstotno, denarno pa 110 odstotki. Na preseganje vrednosti v gojenje in varstvo vloženi del je vplivala sprememba cenika in povečanje tistih del, kjer je več stroškov materiala (sadike).

Količinski in denarni pokazatelji, razvidni iz zaključnega računa, povedo, da je tozid tudi letos posloval uspešno (glej tabele).

Zaradi vseh bolniških izostankov smo izgubili 25.736 delovnih ur. Od 109 ljudi, ki so bili skozi leto na plačilni listi, jih je bilo v bolniški 76, nekateri seveda večkrat. Za bolniške do 30 dni je bilo lani izplačano 980.918 dinarjev.

Delegatski sistem pri nas še vedno ni zaživel. Delegati hodijo na seje nepripravljeni, informacij nazaj v tozid pa tudi ni vedno. Najslabše je tam, kjer je sedež delegacije izven tozda ali GG.

SLAVKO KLANČIČAR, dipl. inž.

60% goli in drv ustvarja visoke stroške in majhno realizacijo. To so vzroki, ki še zahtevajo prelivanje rente pri pridobivanju lesa v okviru GG. Količina drv je vsako leto manjša, vendar jih je pri nas zaradi zastalnih redčenj in premene manj donosnih gozdov še vedno precej več kot pri večini tozdov. V izkoriščanju so stroški v vseh fazah približno 4% manjši od načrtovanih. V gojenju in obnovi gozdov smo načrt dosegli približno 110-odstotno, kot smo se dogovorili ob polletni spremembi načrta. Dela nege in pogozdovanja smo v precejšnji meri opravili z dijaki. Posadili smo 38, negovali 365, redčili 173 ha, indirektno premeno pa opravili na 10 ha ob raznih drugih gojitvenih in varstvenih delih.

Z gojenjem pridobljeni dohodek

Stroški so bili manjši od načrta. Na TOZD Gozdarstvo Črnomelj odpade na gojenje skoraj toliko ur dela kot pri pridobivanju lesa. Odpremo skladišče je načrt doseglo s 108%, naložili so 30.300 m³ lesa. Les odpremljamo, prebiramo in dodelujemo na širih železniških

(Nadaljevanje na 28. str.)

(Nadaljevanje z 27. str.)

postajah. S stroški odpreme nismo zadovoljni, zato bomo spremenili organizacijo, da bi stroške znižali.

Veliko deževnih dni in bolezni

TOZD „Gradnje in transport“ nam je zgradila okoli 5,5 km gozdnih cest, v lastni režiji pa smo zgradili še 1,5 km ceste. Učinkovitost pri pridobivanju lesa v vseh fazah je v preteklih letih rastla v poprečju za 7,5% letno. Še vedno pa z njo nismo zadovoljni ter skušamo odpraviti pomanjkljivosti. Slab je izkoristek delovnega časa in je eden največjih vzrokov za majhno učinkovitost. Februarja smo imeli od 60 — 120 cm snega, zato ves mesec nismo delali. Tudi v začetku decembra je že zapadel sneg. To so objektivne težave, ker imamo večino gozdov v višjih legah (400 do 1000 m nv). Pri tem pa je tudi precej ohlapnosti, ki jih odpravljamo. Boleznine so se v preteklem letu povečale za 49% po času, po izplačilih pa celo za 62%. Poprečna starost delavcev je okoli 43 let, kar verjetno vpliva na število izgubljenih dni, vendar pa je precej izkoriščanja, pri čemer zdravstvena služba ne opravlja dosledno svojega dela. Za omejitev bolezni smo sprejeli sklep, da jih odobrava le zdravstveni dom v Črnomlju ter poostri nekatere druge pogoje za priznavanje nadomestil, kar upamo, da bo vplivalo na zniževanje bolniških izostankov. Pri tako visokih izostankih pa smo kljub temu načrt presegli, kar pa je zasluga drugih delavcev, saj so nekateri delali vse sobote.

Poslovni rezultat

Iz tabel je razvidno, da smo celotni prihodek v primerjavi z načrtom presegli za 17%, dohodek za 19%, čisti dohodek za 23% in osebne dohodke za 16%. Na podlagi doseženega smo za sklade odvedli 15 milijonov dinarjev, kar je za 40% več, kot je bilo načrtovano. Akumulacije je ustvarilo: pridobivanje lesa 8,3 milijona din, gojenje gozdov 7,5 milijona din in mehanizacija 2,0 milijona din.

V naši tozid predstavlja gojenje gozdov enako možnost za pridobivanje dohodka kot pridobivanje lesa. Z rezultatom poslovanja smo zadovoljni, vendar smo na zboru delavcev in delavskem svetu sprejeli ukrepe za izboljšanje poslovanja v letu 1984.

Leto 84 še bolj zahtevno

Zaradi znižanja prehodnih zalog lesa je očitno, da bomo s prodajo celotne letne proizvodnje imeli za približno 16% količinsko nižji učinek, kar bo seveda vplivalo tudi na finančni rezultat v primerjavi z letom 1983. Z enakim številom delavcev moramo uresničiti načrt proizvodnje. Po vremenu v januarju, februarju in marcu že sodimo, da bo potreben čimboljši izkoristek delovnega časa, da bo treba nadomeščati deževne dni in znižati bolezni. Ukrepi so sprejeti. Pri spravi in odpremi si bomo prizadevali stroje kar najbolje izkoristiti, skrbeti za vzdrževanje ter porabiti čimmanj goriva in rezervnih delov.

TOK GOZDARSTVO ČRNOMELJ: Lahko bi bilo bolje...

Ob koncu leta pregledujemo, razčlenjujemo, ugotavljamo in sklepamo: če se bomo v prihodnje izognili napakam, ki smo jih delali doslej, bo bolje.

Denarno je naš obrat za kooperacijo posloval zadovoljivo, kar nam kaže poslovni izid. Pri tem pa ne moremo mimo količinskih kazalcev, ki so za razčlenitev in za sodbo o zaključnem računu nujno potrebni.

Na kratko pogledimo, kaj smo pri nas delali v preteklem letu. Blagovna proizvodnja je znašala 15.628 m³ lesa. V primerjavi s planom 23.300 m³ je bila dosežena le 67-odstotno.

Del blagovne proizvodnje, in sicer 3.590 m³, smo odkupili na panju. Z boljšo organizacijo in marljivejšim delom bi lahko tako odkupili še več. Blagovna proizvodnja je bila torej znatno manjša, kot smo načrtovali. Hkrati lahko ugotovimo, da je bilo manjše kot običajno tudi odkazilo. Odkazali smo le 35.043 m³, kar je za okoli 8.000 m³ manj kot v preteklih letih. Nehote se ob takem odkazilu lahko vprašamo, kako to, da smo ob energetski krizi pokurili manj kot v preteklih letih. Najbrž smo več, toda neevidentirano, zato je blagovna proizvodnja manjša, domača poraba pa je v porastu.

Prodaja lesa je potekala prek vsega leta. Srečevali pa smo se tudi s precejšnjimi težavami, zlasti pri odpremi iz železniških skladišč zaradi občasnega pomanjkanja vago-

Vsak mesec bomo analizirali izkoriščanje delovnega časa, doseganje vseh načrtov in hitro ukrepali. Bolj bomo skrbeli za nagrajevanje dobrih delavcev in za zniževanje stroškov. Določili smo tudi delavce, ki bodo skrbeli za posamezna področja proizvodnje.

Delavci iz drugih republik niso zadovoljni s pripravo tople hrane med delom in z življenjskimi razmerami, kar bomo morali urediti do jeseni.

Upamo, da bomo z izvajanjem sprejetih in morebitnih dodatnih ukrepov tudi letošnje delovne obveznosti uspešno izpolnili.

ANTON FABJAN

nov. S skladišča TOZD Črnomelj smo prodali 13.807 m³, 4.006 m³ pa smo prodali neposredno kupcem. Skupno smo prodali 17.812 m³ (s prehodnimi zalogi), poprečna prodajna cena za 1 kubik pa je znašala 3.914 din.

Pri uresničevanju izvoznih načrtov gozdnega gospodarstva je sodeloval tudi tok Črnomelj s 1.212 m³ sortimentov. Za izvoženi les smo dobili 8.383.463 din.

Pri gozdnogojitvenih delih osnovne in razširjene repro-

dukcije smo zaostali za načrtom. V primerjavi s planom smo opravili le 75,4% vseh del, denarno pa 84%. S takim zaostankom pri gozdnogojitvenih delih ne moremo biti zadovoljni.

Na našem območju je bilo v preteklem letu dokončanih tudi nekaj gozdnih cest. Cesti Draškovec-Beleže (dolga 2,607 km) in Bojanska cesta-Marinjek (2,114 km) sta bili v gradnji že leta 1982, vendar ju je TOZD „Transport in gradnje“ dokončal šele lani.

V lastni režiji smo rekonstruirali še dve vaški poti, dolgi 1,950 km, v vrednosti 630.985 din. Napravljeno je bilo tudi 7 km primarnih in 1,8 km sekundarnih vlakov. Gradnja teh nas je stala 945.330 din. Tudi za vzdrževanje že obstoječih cest je bilo poskrbljeno, saj smo za ta namen prispevali 375.170 dinarjev.

To je bilo nekaj pomembnejših podatkov o delu, ki smo ga opravili v preteklem letu. Nikakor pa ne moremo zamolčati izredno slabega izkoristka delovnega časa. Veliko deževnih dni, bolniških, nesreče pri delu, nizka učinkovitost so teme, o katerih smo že veliko razpravljali, toda razprave nismo zaključili. Preteklo leto je bilo polno izkušenj, zato upravičeno upamo, da smo se vsi skupaj veliko naučili.

Za zaključek ponovimo: lahko bi bilo, v prihodnje pa mora biti bolje.

JOŽE VIDERVOL, dipl. inž.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

12. SEJA DELAVSKEGA SVETA GOZDNEGA GOSPODARSTVA NOVO MESTO DNE 21. MARCA 1984

DNEVNI RED:

1. Pregled in potrditev zapisnika zadnje seje,
2. Delegatska vprašanja,
3. Razprava in sklepanje o zaključnem računu za leto 1983,
4. Razprava in sklepanje o planu gospodarjenja za leto 1984,
5. Informacija o osnutku panoškega sporazuma,
6. Analiza izkoriščanja delovnega časa,
7. Nakup garsonjer na otoku Cresu,
8. Zemljiškoknjižne zadeve,
9. Vloge in prošnje,
10. Imenovanje posebne komisije izvajalcev periodičnih pregledov in preizkusov,
11. Razno.

Obrazložitev:

K 1. točki:

Delavski svet je na zadnji seji 26. decembra 1983 sprejel naslednje sklepe:

1. Potrdil je zapisnik zadnje seje.

2. Sprejel je periodični obračun poslovanja za čas od 1. jan. do 30. sept. 1983.

3. Sprejet je bil sklep, da temeljne organizacije, ki še niso sprejele sklepa o nadomestitvi deževnih dni sprej-

mejo predlagano varianto do 15. jan. 1984.

4. Imenoval je komisijo za pregled, proučitev in oceno izdelave investicijskih objektov.

5. Sprejeta so bila izhodišča za sestavo plana za leto 1984.

6. Sprejet je bil plan investicij za leto 1984.

7. Sprejet je bil območni gozdnogospodarski načrt za GG Novo mesto za obdobje 1981—90, sprememba načrta za enoto Brezova reber za razdobje 1974—83 ter sprememba ureditvenega načrta za enoto Poljane za razdobje 1983—92.

8. Ugotovil je, da so bili samoupravni sporazumi in pravilniki iz 9. točke dnevnega reda sprejeti, sprejet je bil po TO tudi delovni koledar za leto 1984 in sklep o plačilu stroškov, ki so nastali v zvezi s podelitvijo jubilejnih nagrad.

9. Sprejet je bil rokovnik za usklajevanje samoupravnih splošnih aktov z zakonom o razširjeni reprodukciji in minulem delu.

10. Potrdil je odgovore na postavljena delegatska vprašanja.

11. Sprejet je bil sklep o prodaji prostih počitniških kapacitet v Bohinjski Bistrici.

12. Sprejet je samoupravni sporazum o oddaji gozdnih zemljišč.

13. Razpravljal je o oddaji prostorov šolskega centra v najem.

14. Razpravljal o izvajanju kontrole bolniških izostankov.

15. Sprejet je bil sklep o nakupu gozdnih površin od občine Ozalj in v nasadu Mlake.

16. Imenoval člana upravnega odbora sklada skupnih rezerv občine Novo mesto.

K 3. točki:

Poročilo o poslovnem uspehu gozdnega gospodarstva Novo mesto v obdobju od 1. jan. do 31. dec. 1983 so prejele vse temeljne organizacije, kakor tudi poslovna poročila posameznih služb DSSS. Za poslovno proizvodno poročilo je zadolžen vodja TO. Predlagamo, da morebitne predloge ali zahteve, ki se bodo oblikovale na sejah delavskih svetov, posredujete na seji delavskega sveta DO.

K 4. točki:

Predlog plana gospodarjenja za leto 1984 smo poslali TO. Predlagamo, da o njem razpravljate in stališča posredujete na seji delavskega sveta DO.

K 5. točki:

Posebna delovna skupina je oblikovala pripombe k osnutku samoupravnega sporazuma o skupnih izhodiščih za razporejanja čistega dohodka in delitve sredstev za osebne dohodka in skupno porabo. O tem je razpravljal že strokovni svet na seji 9. febr. 1984. Vsebinsko sporazuma in pripombe delovne skupine bo na seji obrazložil Jože Lukšič.

K 6. točki:

Za razpravo k tej točki uporabite gradivo iz zapisnika seje strokovnega sveta dne 9. febr. 1984, točka 3. Podrobnejšo analizo bo na seji delavskega sveta podal Jože Kure.

K 7. točki:

Na otoku Cresu gradi gradbeno podjetje Pionir počitniško naselje, katerega dobra polovica je zgrajenega, ostalo pa je še v gradnji. Predstavniki naše delovne organizacije so si ogledali naselje 29. feb. 1984. Do naselja je še 51 km od trajekta, ko pa bo začel obratovati novi trajekt z otoka Krka, se bo razdalja še skrajšala. Otok Cres je znan po izredno blagi klimi, ki jo zdravniki priporočajo zlasti astmatikom in revmatikom, pa tudi sonca je veliko več kot v Istri.

Manjše garsonjere imajo površine 22 m², večje pa 34 m². Do morja je okrog 200 m. V naselju bo tudi trgovina. Cena po m² je 70.000 din.

O zadevi je razpravljal strokovni svet DO na seji 7. marca 1984 in podprl nakup 5 garsonjer (2 manjši in 3 večje). Prihodnje leto bi bil možen nakup dodatnih garsonjer, vendar so to zaenkrat le razmišljanja. Po nakupu garsonjer na Cresu bi bila možna preureditev doma v Novigradu, tako da bi tamkajšnje kapaciteto prepolovili ter iz dveh sob naredili eno večjo in jo opremili za kuhinjo. Možna bi bila ukinitve kuhinje, ki sedaj pomeni v kalkulaciji Novigrada največji strošek.

Garsonjere na Cresu je potrebno še opremiti.

Strokovni svet predlaga delavskim svetom TO in DSSS sprejem sklepa o nakupu 5 garsonjer (2 + 3) in o izločitvi sredstev v ta namen.

K 8. točki:

Ferdinand in Viljem Lužar sta predlagala odkup svojih gozdnih parcel v k. o. Poljane in Črmošnjice, v skupni izmeri 10.8101 ha. Omejena zemljišča

ležijo v sklopu družbenih gozdov GGE Poljane in Črmošnjice in so za gozdno gospodarstvo Novo mesto zanimiva.

TOZD Gozdarstvo Podturn in Črmošnjice sta ocenila da je vrednost teh zemljišč skupaj 1.850.000,00 din. TOZD Gozdarstvo Podturn je sprejel sklep o nakupu parcel na seji delavskega sveta dne 14. febr. 1984, TOZD Gozdarstvo Črmošnjice pa 17. febr. 1984.

Med zgoraj omenjeno ceno in seštevkom cen po sklepih obeh tozdov (po sklepu TOZD Gozdarstvo Podturn je odkupna cena 1.551.766,00 din, po sklepu TOZD Gozdarstvo Črmošnjice pa 150.000,00 din — skupaj 1.701.766,00 din) je razlika 148.234,00 din, za kolikor je lastnik dvignil ceno, ki pa je kljub temu sprejemljiva.

Delavskemu svetu predlagamo, da sprejme sklep o nakupu teh parcel.

K 9. točki:

Občinska konferenca ZSMS je na DO naslovila prošnjo za pokroviteljstvo mladinskih delovnih brigad. Konferenca OOS in strokovni svet pokroviteljstvo podpirata, zato predlagamo delavskim svetom sprejem sklepa o pokroviteljstvu nad MDB Katja Rupena, ki bo v avgustu 1984 opravljala dela v Delibatski peščari in o pokritju stroškov pokroviteljstva (prispevek 46.000 dinarjev).

— Splošna bolnišnica v Novem mestu, kirurški oddelek, je zaprosila našo DO za pomoč pri nakupu opera-

cijskega mikroskopa, ki omogoča sodobno oskrbo poškodb ter aparata za anestezijo. Z nakupom obeh instrumentov se bo zboljšala kirurška oskrba poškodb. Glede na to, da strokovni svet ta prizadevanja podpira, predlagamo delavskim svetom sprejem sklepa o odobritvi finančne pomoči po predloženem razdelilniku. (Prispevek GG 200.000 din).

— Občinska zveza prijateljev mladine, koordinacijski odbor za novoletno praznovanje, je poslal aneks k samoupravnemu sporazumu o novoletnem praznovanju z dedkom mrazom, po katerem naj bi bil prispevek na zaposlenega v letu 1984 130,00 din. Delavskim svetom DSSS in TO s sedežem v občini Novo mesto predlagamo, da aneks sprejmejo, za podpis aneksa pa pooblastijo direktorja DO.

— Izvršni svet skupščine občine Novo mesto predlaga, da naša DO sodeluje pri združevanju sredstev za izgradnjo novega mostu prek reke Krke pri Dragi. Zaradi dotrajanosti je sedanji most neuporaben in že dve leti zaprt za ves promet. S prekinitvijo prometa čez most pri Dragi so najbolj prizadeti prebivalci krajevnih skupnosti Šentjerne, Orehovica in Bela cerkev ter gospodarske dejavnosti, ki se odvijajo na tem območju. Investicijska vrednost mostu v prednapeti betonski izvedbi je 33.800.000 din, ob predpostavki, da se prične z izgradnjo v prvi polovici letošnjega leta. Investitor je Cestno podjetje Novo mesto. Po načrtu so predvideni naslednji sofinancerji:

9.000.000 din

5.000.000 din

19.800.000 din

33.800.000 din skupaj

SIS za ceste občine Novo mesto
prispevek KS Šentjerne, Orehovica in
Bela cerkev ter krajanov
sredstva OZD, ki bodo združena po
posebnem samoupravnem sporazumu

Sredstva za most naj bi združevale vse tiste OZD, katerih dejavnost je kakorkoli vezana na promet čezenj (prevoz delavcev, tovara ali, če imajo svoj sedež v njegovi neposredni bližini itd). Glede na to, da je dejavnost OZD vezana na ta objekt, je možno zagotavljati sredstva iz poslovnega sklada ali iz sklada skupne porabe (po tolmačenju SDK).

Prispevek gozdnega gospodarstva naj bi bil 500.000 din. Ker sta največja uporabnika v okviru DO TOZD in TOK Gozdarstvo Novo mesto, predlagamo njunima delavski-

ma svetoma, da za most name-nita vsak po 250.000,00 din iz poslovnega sklada.

— 6. marca 1984 nas je obiskal predstavnik DO IMV (tov. Borsan). Obrazložil je njihove težave (izgube, sanacijski program, investicije) in zaprosil za pomoč IMV s sredstvi, ki jih ima naša DO v skladu skupnih rezerv SR Slovenije. Naša sredstva bi iz omenjenega sklada izločili in jih pod istimi pogoji plasirali v IMV. Gre za sredstva v višini 16.276.061 din. V skladu skupnih rezerv imamo certifikate,

(Nadaljevanje na 30. str.)

katerih zneski zapadejo v 7 letih. Namesto da bi naši DO sklad vložena sredstva vračal, je možno ta sredstva iz sklada izločiti in jih prenesti na IMV — le-ta tako dobi denarna sredstva takoj. Z IMV bi bil s samoupravnim sporazumom vzpostavljen kreditni odnos in s tem zagotovilo za vrnitev sredstev.

Nekaj DO v dolenski regiji je IMV že odobrilo pomoč. Zadevo je obravnaval strokovni svet 7. marca 1984 in podprl to obliko pomoči. Delavskim svetom TO in DSSS predlaga sprejem sklepa o pomoči IMV in potrditev zneska (prenos iz sklada skupnih rezerv v IMV) iz priloženega razdelilnika. (Razdelilnike so temeljne organizacije prejele skupaj z gradivom za sejo D. S.)

K 10. točki:

Na seji delavskega sveta bomo imenovali posebno komisijo in posamezne izvajalce periodičnih pregledov in preizkusov za avtomobilске nakladalnice, gozdarske traktorje in gozdarske žižnice. Natančneje bo zadevo obrazložil inž. Jože Kure.

11. točki:

TEHNIČNE IZBOLJŠAVE

Komisija GG Novo mesto za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge predlaga ocenitev tehničnih izboljšav:

1. zaščita karterja motorja,
2. sistem za samovlečenje in

3. dodatna nadgradnja

AD 1) Zaščita karterja motorja, menjalnika in centralnega ohišja na traktorju IMT 558 oz. IMT 560

Inž. Jože Kure je 20. sept. 1983 vložil pri komisiji za izume, tehnične izboljšave za koristne predloge zahtevke za priznanje in ocenitev odškodnine za koriščenje omenjene tehnične izboljšave. Omenjena tehnična izboljšava se sestoji iz zaščitne plošče na spodnji strani centralnega ohišja, karterja in menjalnika in hkrati ščiti tudi nosilce zaščitne kabine. Z montažo omenjene zaščite se bo, kot je pokazal praktični poizkus, preprečilo razbitje karterja motorja, pokanje centralnega ohišja, oziroma lom traktorja, grobo udarjanje ob spodnji prečni nosilec varnostne kabine ter lom vijakov nosilca. Obenem se bo olajšal tudi prehod preko ovir z drsenjem. Zaradi zmanjšanja zgoraj navedenih okvar se bodo

močno znižali stroški popravil, traktorji pa bodo delali letno več dni, s čimer se bo povečala tudi njihova letna realizacija. Zmanjšali se bodo tudi sunki pri prehodu traktorja prek ovir, s čimer bo olajšano delo traktoristom.

Komisija se je sestala 3. dec. 1983, pregledala dokumentacijo ter zadolžila Janeza Rustjo za pripravo kalkulacije za izračun odškodnine. Istočasno je zadolžila tudi ing. Jožeta Kureta, da posreduje komisiji še manjkajoče kalkulacijske podatke. Te je komisija prejela januarja 1984.

Na podlagi podatkov iz prijave tehnične izboljšave in dodatnih pojasnil je pripravljena kalkulacija prihranka na direktnih stroških, ki jo predvideva tudi pravilnik o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih GG Novo mesto. Na osnovi kalkulacije prihodkov pripada predlagatelju izboljšav enkratna nagrada 49.790 dinarjev.

AD 2) Tehnična izboljšava:

Sistem za samovlečenje vrtalne lafete na težkem terenu.

Avtor: Niko Avsenik, TOZD Transport in gradnje

Premik vrtalne lafete na težkem terenu mora izvršiti buldozer, saj se s pomočjo lastnih pogonskih koles lahko premika le na lažjem terenu. Tehnična izboljšava predlagatelja Nika Avsenika pa omogoča, s pomočjo pnevmatskega vitla in žične vrvi, tudi premik po težkem terenu. Predlagane rešitve doslej še ne uporabljamo, zato predlagamo, da se to inovacijo uvrsti pod tehnično izboljšavo.

Pozitivno mnenje o sami inovaciji je v kratkem podal tudi inž. Vinko Vidrih, predstavnik TOZD TG. Po njegovem mnenju je rešitev premikanja na težkem terenu sedaj ustrezna in ne potrebuje več dodatnega stroja. Ekonomski izračun je za to inovacijo težko ugotoviti, saj ne poznamo podatkov o zamudah buldožerja pri dosedanjih premikih. Komisija smatra, da se predlagatelja primerno nagradi. Predlagamo enkratno nagrado v znesku 10.000 din.

Ad 3) Dodatna nadgradnja za prevoz dolge in kratke hlobovine.

Voznik kamiona Anton Zupančič tozd TG, je opremil svoj kamion z nadgradnjo za prevoz dolge in kratke hlobovine. Nadgradnja ima to lastnost, da se z njo na kamionu z dvoosno polprikolico lahko vozi tudi kratek les in pri tem ni težav pri nakladanju. V poštrev pride zlasti takrat, ko se zaradi racionalnosti prevosa vozi v eno smer dolg, v drugo pa kratek les. Poleg tega ima tudi to dobro lastnost, da ta nadgradnja ni pretirano težka (560 kg) in da je razmeroma poceni (32.000 din). Čas montaže je le 3 minute.

Komisija, ki je proučila opisano inovacijo smatra, da je ta koristna in praktična. Takega mnenja so tudi predstavniki tozda TG. Ker pa za izračun prihranka pri prevozu s to napravo nimamo kalkulativnih elementov, smatramo, da naj se avtorja za iniciativnost primerno nagradi z enkratno nagrado 15.000 din.

Načrtovano in vestno delo daje večji dohodek

Nove tehnologije pri uporabi lesa, kot so Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj Krško, tovarne ivernih plošč in kupci jamskega lesa, so nam omogočili prodajo in odpremo goli. Strojno nalaganje lesa, naglica pri delu, nepravilne oblike sortimentov, prihranki na času in denarju so narekovali poenostavitve merjenja.

Leta 1983 smo na odprenem skladišču Straža odpremili na osnovi tehtanja 18.033 m³ listavcev, in sicer:

bukovega jamskega lesa	1.750
hrastovega jamskega lesa	509
kostanjevega tanina	270
bukovine za Krško	6.954
goli za izvoz lesa za lesne plošče	4.743
Drevesne vrste so bile zastopane takole:	3.807
m ³	
bukev	10.954
hrast in cer	3.909
gaber	1.300
brest in javor	1.000
kostanj	270
lipa, jelša in topol	600

Večina kupcev želi kupiti svež les. Iz svežega lesa je lažje odstraniti lubje, lažje ga je sekati, je zdrav in se začne pozneje kvariti. Ta želja kupcev nam je omogočila prodajo lesa v razmerju 1000 kg je 1 m³.

Dogovor in pogodba sta obvezna za kupca in prodajalca in veljata za vse drevesne vrste, tudi za tiste, katerih svež m³ tehta manj kot 1000 kg, kakor tudi za osušene ali suhe goli ne glede na dejansko težo.

	Količ. l 1983	Svež les nad 35% vlage	Osušeno za 10%	Osušeno na 15-20% vlage
	m ³	kg	m ³	kg
Bukovina	10.954	1.070	11.720	963
Hrast, cer	3.909	1.010	3.948	909
Gaber	1.300	970	1.261	873
Brest, javor	1.000	910	910	819
Kostanj	270	1.060	286	954
Lipa, topol	600	850	510	565
Skupaj	18.033		18.635	16.653
Razlika		+ 602	- 1.982 m ³	- 5.869 m ³
%			91	69

Prevladovalo je mnenje, da je možno s prodajo lesa po teži ustvariti količinske in denarne presežke. Žal to ni tako preprosto, kar bomo skušali dokazati v naslednji tabeli s primerjavo dejanskih količin lesa, pomnoženo s težami po strokovni literaturi.

Na videz dolgočasna in nepotrebna tabela ali statistika, vendar le za površnega bralca. Iz preglednice sledijo naslednji zaključki:

1. Če bi prodali ves les svež z vlago nad 35%, bi pridobili zaradi teže (18.635 — 18033) 602 m³ ali 5%.

2. Če les osušimo na 25% vlage, bi zgubili 1.982 m³ ali 9% po teži prodanega ali 9% vrednosti.

3. Če bi prodali isti les gozdno suh z okoli 15% vlage, bi zgubili 5.869 m³ ali 31% lesa ali 31% vrednosti.

4. Nekatere drevesne vrste, kot so gaber, brest, javor in

mehki listavci, niti sveže ne dosega 1.000 kg po m³.

5. Nekatero drevesno vrsto oddajo pri isti stopnji sušenosti mnogo več vode, torej izgubijo mnogo več na teži od drugih.

Po strokovni literaturi zgu- bi značajno suha akacija 12%, gaber 14%, brest 20%, lipa 27%, breza 31%, hrast 32%, bukva 33%, javor 35%, kos- tanj 46%, topol 50% teže.

Ti podatki so vzeti iz strokovne literature, s katero se je strokovno tehnično oseb- je seznanilo že v šoli in jih je treba smiselno uporabljati pri vsakdanjem delu. Žal to ni

vedno tako, sicer ne bi nikoli na odpremno skladišče dobi- vali pirovih in gobavih buko- vih, hrastovih in celo goli meh- kih listavcev, ki so od sečnje do odpreme že izgubile do 50% vrednosti zaradi sušenja.

Na osnovi dolgoletnih iz- kušenj pri poslovanju na od- premnem skladišču v Straži ocenjujem, da prodajamo po teži poprečno za 10% osušen les. K osušitvi prispevajo počasnejše spravilo, prevoz in odprema.

Razprava o težah lesa in primerjava količin po teži pro- danega lesa pri različnih stop- njah vlažnosti ima pomen in

smisel, če ugotovitev prenese- mo v delo in v naše poslovanje. To ni težko, saj za to niso potrebne dodatne investicije, pač pa načrtnejše, vestnejše in odgovornejše delo vseh, kate- rim je zaupan promet z lesom od panja do končne prodaje.

V Straži načrtujemo izg- radnjo mehaniziranega skla- dišča. Menim, da bi bilo nujno vgraditi tudi tehniko, saj le- ta ne pozna izjemnih razpoloženj in je prav gotovo objektivna in nepristranska sodnik.

Tehnika bi pri vsakem dov- ozu pokazala naš odnos do gospodarjenja z zaupano su- rovino.

JURIJ MUHIČ

Novice iz Podturna

— Potem ko je skoraj dve leti prebil kot sekač nekje v Prekmurju, se je z vso družino vrnil in 1. marca ponovno zaposlil pri nas Marjan Pečak iz Bušince, nekdanji traktorist. Traktor ga seveda ni več čakal, radi pa smo ga vzeli za sekača — motorista.

— Čez nedeljo je zapadlo na staro podlago še 40 cm novega snega in tako smo v ponedeljek, 5. marca, lahko namerili na Podstenicah največ snega v tej zimi, kar 120 cm. Tako debela sne- žna odeja je segala prav do tretjega ovinka roške ceste. Ceste se sploh ni dalo več pluziti s plugom, ker snega enostavno nismo več imeli kam odriniti.

— Kljub nemogočim raz- meram delo v tozdu ni popolnoma zastalo. V revir- ju Rampoha je v odd. 114 nad Krautovo cesto in pri tretjem ovinku roške ceste delala skupina 24 delavcev. Cestarji so odmetavali sneg, sekači podirali in timber- jack spravljali les. Januarja in februarja smo posekali 4183 m³ (iglavcev 2908 m³, hlodovine listavcev 601 m³, goli 378 m³, drv 296 m³), kar predstavlja 12% letnega načrta.

Čeprav so bile zaradi stal- nih snežnih padavin ceste čedalje slabše pluzene in ože, sta dva kamiona vozila skoraj nepretrgoma. Dodo- bra sta izpraznila zaloge in včasih odpeljala les prav izpod sekire, če je drevo padlo v bližino ceste. Letos smo do 29. februarja odpe- ljali in oddali našim potro- šnikom lesa 1940 m³ iglav- cev, 845 m³ hlodov listavcev in 44 prn drv.

— S potrdilom o oprav- ljenem izpitu in usposoblje- nosti za delo z motorno žago sta se 2. marca vrnila s tečaja brata Franci in Ro- man Avguštin iz Griča. Ta- ko se tradicija sekaške sku- pine bratov Avguštin pri nas nadaljuje, saj sta pred leti že uspešno skupaj podirala drevje njuna oče in stric.

(Nadaljevanje na 32. str.)

Zakaj nekateri nimajo prave volje delati

Čez noč je zapadlo okoli 15 cm južnega snega. To je pove- dala izvidnica, ki se je pravkar vrnila s kombijem z Roga. Pre- malo za pluzenje cest in preveč za nemoteno delo. Ko pa je ta- ko zoporno, če ti kaplja za vrat in si tudi drugače kmalu moker!

Hitro smo se dogovorili za varianto, predvideno za tak primer. Vsi kamioni bodo vozili in oba manipulanta bos- ta z njimi, cestarji bodo peska- li ovinke, traktoristi pri spravi- lu lesa pa normalno delali. Vsi ostali, vključno sekači, pa domov. Zapisali jim bomo deževni dan.

Na cesti je bilo tudi precej nezloženih drv, nosač pa bo s konji gotovo še naprej nosil. Določiti oziroma spopolniti je torej bilo treba še skupino treh delavcev za skladišče. Občas- no to delajo trije cestarji. Toda enega iz neznanih vzrokov ni bilo in zato je revirni vodja določil za to opravilo nekega sekača. Takoj je bil ogenj v strehi.

„A tako, drugi lepo domov, jaz pa naj grem s temi invalidi drva skladat! Ne grem! Dajte mi takšno delo, ki prinaša vsaj približno toliko točk kot moje, pa bom delal!“

Počel je tako silo, da je re- virni odnehal in ostal kar pri tistih dveh nesrečnikih. Vedel je, da že iz principa ne bo hotel ne ta in ne kdo drug.

Tudi traktoristi so nekaj godrnjali, češ da jih silijo v ta- kem delati, pa nimajo niti be-

nificirane delovne dobe. Moki- ri pa tudi bodo, saj je pri zape- njanju treba stopiti s traktorja. Sprijaznili so se z odločitvijo le zaradi znanega dejstva, da je pri majhnem snežičku vleka najboljša.

Kmalu po tistem, ko so se traktoristi, cestarji in skladalci drv odpeljali na teren, je pot- rkalo na vrata moje pisarne.

„Oprostite, rad bi povedal, zakaj sem se malo prej upiral iti na delo“, je pričel prišlec. „Delati bi moral s cestarjema, ki sta invalida, zelo počasna in bolj malo naredita. Torej bi moral delati zanju.“

„Lahko bi skladal posebej in bi ti ločeno izmerili,“ sem ga prekinil.

„Vseeno ne bi dobil toliko plačila, kot če bi bil doma. Deževni dan je plačan 60% od poprečnega zaslužka v pretek- lem letu. Lani sem marljivo delal in kar precej presegal normativ. Skladišče drv je slabše točkovano in tako iz- račun pokaže, da bi dobil manj. Sploh pa je tudi vpraša- nje, če bi zaradi slabega vremena dosegel normo. Drva so na pol v snegu, zmrznjena in težka. Glejte, invalidi, nek- danji sekači, imajo stalno do- plačilo do poprečnega seka- škega zaslužka, pa naj delajo veliko ali skoraj nič. Vidite, to se mi ne zdi prav, da bi ta dan dobil za opravljeno delo manj, na vsak način pa celo manj od sodelavcev invalidov. Pa če- prav bi se bolj trudil in več naredil!“

Še in še je tekla beseda. Govoril je on o normi in plači- lu, pa spet jaz o tem, da je od- klanjanje dela disciplinski pre- kršek in marsikatera resnica in čudna logika je prišla na dan.

Deževni dnevi pri nas pride- jo prav tudi za to, da se delavci

pogovorijo z nami o raznih težavah. Kmalu po odhodu prvega sogovornika je spet potrkalo na vrata. Tokrat je to bil invalid III. kategorije, nek- danji sekač.

„Nekaj bom povedal, vi pa presodite, če je to prav,“ je pričel. „Najprej pa bi vas rad vprašal, ali sem do sedaj brez besed opravljal vsa dela, ki ste mi jih naložili ali ne? Tako sem se ubadal z zaščito sadik z repelenti, delal z lažjo motor- ko v redčenju in na pripravi tal ter s krožno žago čistilko v čiščenju. Ta dela so težja in strokovno bolj zahtevna, zato sem tudi nekaj več zaslužil. Toda ko je socialno zavaro- vanje kot vsako leto računalo mojo razliko do sekaškega poprečja, sem dobil priznani za naprej malenkostno do- plačilo ali pa celo nič. Sedaj se meni in še dvema podobnima tisti delavci, ki so taka dela od- klanjali in delali bolj lagodno, smeji. Saj se mi lahko! Z odločbo so dobili priznanih mesečno tudi do 500 starih ti- sočakov. Res sem dobil lepo nagrado za prizadevnost!“

Pojasnil sem mu, da sem o tem že večkrat poročal naprej, a nič ne zaleže. Pravijo, da je tak pač zakon in oblika soli- darnosti. Kmalu pa bo morda le prišlo do sprememb, saj bomo razliko izplačevali do- ma.

„Hudir pa takšen zakon in solidarnost, ko dobiš za nede- lo več kot za delo,“ je zaroban- til. „Bom šel pa še jaz k zdrav- niku in dobil potrdilo, da ne smem delati prav z nobenim vibracijskim strojem ne na mrazu ne v vročini in vlagi ter da ne smem dvigniti več kot 3 kile!“

SLAVKO KLANČIČAR, dipl. inž.

(Nadaljevanje z 31. str.)

— Še nekdo je pomladil vrste naših sekačev. V začetku marca se je vrnil iz JLA po odsluženju vojaškega roka v Sarajevu naš sekač Lado Murn iz Občic. Čeprav bi po predpisih lahko še 30 dni počival, je izjavil, da bo takoj prijel v roko motorko. Prijavili smo ga 19. marca 1984.

— 8. marec, dan žena, so naše tovarišice praznovale skupaj s svojimi sosedami iz tozdov Črmošnjice in Straža pri nas na Podstenicah. V lovski koči se je zbralo 10 udeleženk iz Črmošnjic, 3 iz Straže in 11 iz

našega tozda. Za mnoge je bilo doživetje že vožnja v Rog skozi metrske zamete snega. Zbrane tovarišice je z nagovorom pozdravil tudi tajnik izvršilnega odbora osnovne organizacije našega sindikata inž. Peter Dular.

— V ponedeljek, 12. marca, so pri nas spet delali prav vsi delavci, kljub temu, da je v Rogu še okoli 80 cm snega. Delavci iz revirja Rog so se premaknili nižje v revir Rampoha (odd. 114), sekači iz revirja Pogorelec pa so pričeli delati na prisojnih straneh oddelka 7.

SLAVKO KLANČIČAR,
dipl. inž.

Zelenkov memorial — prvenstvo GG Novo mesto v veleslalomu

V lepem in sončnem vremenu smo organizirali prvenstvo GG v veleslalomu na novem smučišču na Gačah. Zbralo se nas je kar 41, kar priča, da je dolga zima navdušila za smučanje tudi gozdarje. Tekmovanje, ki nosi ime po gozdarju Zelenku, navdušenemu ljubitelju rekreacije in zdrave narave, postaja tradicionalno. Na precej lahki in nezahtevni progi ni bilo odstopov, čeprav so zaradi mehkega snega v vratih nastale luknje. Najprej so startale ženske. Prijavile so se štiri in srečno prispele na cilj.

Rezultati:

1. Neva Thorževskij	čas 32,05
2. Nada Gačnik	čas 37,06
3. Štefka Burger	čas 1.00,40
4. Stanka Rade	čas 1.22,40

Moški so startali po kategorijah.

V kategoriji D, v kateri so tekmovali tekmovalci stari nad 50 let, so rezultati naslednji:

1. Žižo Serini	čas 32,08
2. Jože Rade	čas 34,20
3. Jože Vajs	čas 49,20

V kategoriji „C“ — od 40 — 50 let je nastopil samo en tekmovalci:

1. Miha Fabjan	čas 44,40

Med tekmovalci v kategoriji „B“ od 30 — 40 let je bilo 16 tekmovalcev, ki so dosegli naslednje rezultate:

1. Primož Bobnar	čas 29,2 — DSSS
2. Stane Pirc	čas 29,7 — TOZD Straža
3.—4. Peter Dular	čas 32,9 — TOZD Podturn
Andrej Pečavar	čas 32,9 — DSSS
5. Andrej Grabrijan	čas 33,0 — TOK Črmošnjice
6. Jože Pečjak	čas 33,9 — TOZD TG Straža
7. Niko Avsenik	čas 34,0 — TOZD TG Straža
8. Dušan Iskra	čas 34,3 — TOZD Straža
9.—10. Stane Žunič	čas 34,6 — DSSS

Veterani Fricovega pokala. Na desni profesor Milan Smerdu, ki je gozdarjem pomagal pri izvedbi številnih tekmovanj. (Marec 84, foto M. Bajt)

Na zaključni slovesnosti ob 30. obletnici Fricovega pokala je navzoče nagovoril inženir Rade Kalinović, ki je bil ob Alojzu Serinju dolga leta eden najzvestejših pobudnikov in organizatorjev smučarskih tekmovanj, od prvega do tridesetega.

Rajko Bele	čas 34,6 — TOZD TG
11. Gregor Vodnik	čas 36,6 — TOK Novo mesto
12. Avgust Pribanič	čas 36,9 — TOZD Podturn
13. Brane Štublar	čas 37,0 — TOZD Črmošnjice
14. Janez Jereb	čas 39,0 — TOZD Novo mesto
15. Vito Dražumerič	čas 40,2 — TOK Trebnje
16. Vili Volf	čas 42,0 — TOZD TG Straža

V kategoriji „A“ — do 30 let je bila udeležba najštevilnejša, rezultati pa naslednji:

1. Anton Matkovič	čas 29,6 — TOZD Črmošnjice
2. Viktor Turk	čas 29,9 — TOZD Novo mesto
3.—4. Robert Vogrinc	čas 30,0 — TOK Črmošnjice
Brane Bradač	čas 30,0 — TOZD Straža
5.—6. Jože Plantan	čas 30,3 — TOK Novo mesto
Igor Pekolj	čas 30,3 — TOZD Straža
7. Brane Turk	čas 30,8 — TOZD Podturn
8. Brane Šenica	čas 31,8 — TOZD TG Straža
9. Albin Šmuk	čas 31,9 — TOZD Črmošnjice
10. Albin Trplan	čas 32,4 — TOZD Črmošnjice
11. Ivan Poljanc	čas 32,6 — TOZD Črmošnjice
12. Andrej Kastelic	čas 32,8 — TOK Trebnje
13. Jože Ferlin	čas 33,2 — TOK Trebnje
14. Brane Škufca	čas 33,6 — TOZD TG Straža
15. Janez Šetina	čas 33,7 — TOZD TG Straža
16. Ivan Fink	čas 34,6 — TOZD Podturn
17. Janez Klobučar	čas 42,6 — TOZD TG Straža

Ekipno je zmagal tozd Podturn, ki je edini imel tekmovalce v vseh treh kategorijah pri moških, ki štejejo za ekipno uvrstitev:

1. TOZD Podturn	6. TOZD Novo mesto
2. TOZD Straža	7. TOK Trebnje
3. TOK Črmošnjice	8. DSSS
4. TOK Novo mesto	9. TOZD Črmošnjice
5. TOZD TG Straža	10. TOZD Črmošnjice

Zmagovalna ekipa je prejela pokal, posamezniki pa diplome.

Na skromnem zaključku v delavskem domu v Črmošnjicah, kjer je bila podelitev, smo se dogovorili, da nas bo prihodnje leto še več.

Za vzorno organizacijo se moramo zahvaliti tovarišu Smerduju in ostalim, ki so pripomogli, da je tekmovanje lepo uspelo.

STANE PIRC

Ne kriči in ne plasi
divjadi, ne vznemirjaj
mladičev v gnezdh

DOLENJSKI GOZDAR

Glasi izdaja delavski svet gozdnega gospodarstva Novo mesto — Odgovorni urednik ing. Janez Penca, Uredniški odbor: Mirko Bajt, Franc Bartolj, Tone Fabjan, ing. Jože Falkner, ing. Slavko Klančičar, Uroš Kastelic, Matija Mazovec, ing. Jernej Piškur, Janez Šebenik, Angelbert Tesari. — Izhaja enkrat na mesec v 1000 izvodih. — Uredništvo: Novo mesto, Gubčeva 15 — Časopisni stavek, filmi in prelom DITC Novo mesto, TOZD Grafika; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.